No. 231. 1836

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag 28 September.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelet op de missive van den Heer Luitenant-Kolonel kommanderende de 1ste afdeeling mobiele NOORD-BRABANDSCHE SCHUTTERIJ, van den 15den September 1836 No. 297.

Brengen bij deze ter kennisse van alle de zich binnen deze Stad met onbepaald verlof bevindende onder-officieren en schutters, behoorende tot gemelde afdeeling, dat over hen, op Maandag den 10den October aanstaande, des morgens ten negen ure, op het Stads Erve achter het Stadshuis alhier, door den daartoe gecommitteerden Heer Officier inspectie zal worden gehouden; met aanmaning om daarbij te compareren met volle wapenrusting en gekleed in groot tenue, en met waarschuwing dat degenen, welke zonder wettige redenen van verhindering, waarvan bij behoorlijk geneeskundig attest zal moeten blijken, in die opkomst natalig blijven, zullen worden opgegeven als vermist en tweemaal vier-en-twintig uren daarna, als deserteur zullen gesignaleerd worden.

BREDA, den 26 September 1836.

DE ROY, Vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — Vorst *Leopold* begeeft zich volgens de brusselsche bladen, morgen naar het kamp van Beverloo, om de nieuw daarin gelegerde troepen in oogenschouw te nemen.

— De September-feesten zijn gisteren te Brussel voortgezet met eene fraaije muzijkale mis in de Goedule-kerk en met een concert door de societeit der Groote Harmonie gegeven. Heden had de uitdeeling aan de overwinnaars der boogschutters-gezelschappen plaats.

— Te Brussel zijn uit Engeland aangekomen de engelsche generaal *Wilson* en de bekende Dr. *Bowring*, die zich van daar naar Parijs en Italie begeeft.

— Heden (26 *September*) waren de fondsen te Antwerpen genoteerd: Belg. 97½; Sp. Ardoin 19⅞, 19¼, ⅝; Differed. 8⅝; Nap. renten 88; B. Favorière 53; Rom. L. 95⅝; Id. te Antw. 93¼; Braz. 79. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam ½ pCt. verlies k. z.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 24sten September.

Dezer dagen heeft bijzonder de aandacht gewekt eene circulaire aan de prefecten der onderscheiden departementen, afkomstig van den nieuwen minister van binnenlandsche zaken, den heer *Gasparin*, waarin wordt aangedrongen dat men zich bezig houde met het voortzetten der ondernemingen die tot algemeene verbeteringen kunnen strekken of van plaatselijk belang zijn. De geest van dit stuk in eenen geheel bevredigenden en verzoenenden zin gesteld, houdt uit dien hoofde voornamelijk de aandacht geboeid. Volgens sommigen, zoude men deze circulaire, die afwijkt van den toon welken men vroeger gewoonlijk van den kant der doctrinaire partij hoorde, te beschouwen hebben, als een middel, om de kamer der gedeputeerden ten voordeele van het tegenwoordig ministerie te stemmen, en om tevens de kieskollegien voor zich te winnen, ingeval men zich tot eene ontbinding van de kamer genoodzaakt zag.

— De *Moniteur* geeft heden de volgende tijdingen uit Spanje:

» Het gouvernement heeft de volgende depeche uit Bayonne ontvangen: *Gomez* met andere benden vereenigd is den 11 te Requena binnengetrokken en heeft zich op Utiel gerigt. Hij staat in gemeenschap met *Cabrera* en *Quilez*. De brigadier *Alaix* is uit Cuenca getrokken om hem in 't oog te houden. Andere troepen vereenigen zich te Guadalaxara. De generaal *Oraa* heeft twee brigaden in Neder-Arragon gezonden om tegen hem (*Gomez*) te ageren; de generaal *Evans* zou troepen naar den Ebro hebben gezonden om den overtogt te bewaken. *Rodil* was op den 18den des morgens niet vertrokken.

» Hetzelve heeft van Perpignan de volgende tijding ontvangen: *Gomez* den 15den zijne vereeniging met de benden van Arragon en Valencia bewerkstelligd hebbende, had 15,000 man te Utiel en zijne voorhoede op 9 uren afstands van Valencia. Hij biedt het hoofd aan het leger van het centrum.

» Uit Barcelona schrijft men van den 10den, dat de generaal *Aldama* zich van Tarragona naar Lerida begeven heeft, om de door *Maroto* bedreigde districten te dekken. Men geloofde dat deze generaal van zijn bevelhebberschap zal ontzet worden. De generaals *Palerea* en *Bresson* zijn afgezet geworden, omdat zij de constitutie met te weinig geestdrift hadden doen afkondigen.

» Madrid is in de magt der anarchisten en van het graauw. De bandeloosheid vermeerdert in het leger met den dag. *Mina* is den 18den, op zijn uiterste liggende, van Barcelona naar Gracia vervoerd, om eene andere lucht te genieten."

Men wil dat dit berigt met voordagt in zulk een ongunstigen toon is gesteld en vindt bepaaldelijk de uitdrukking te sterk, dat de spaansche hoofdstad geheel aan regeringloosheid en den willekeur van het graauw ten prooi is. Omtrent de reden die het gouvernement dus handelen doet zijn de gevoelens verdeeld; sommigen willen dat men daarmede de lieden zou zoeken af te schrikken, die geneigd mogten zijn het voorbeeld van het buitenland te volgen.

Het *Journal des Débats* laat zich ook weder niet minder ongunstig over de spaansche zaken uit. Volgens de bijzondere berigten die dit blad uit Madrid tot den 17den geeft, verkeerde men er in de grootste bezorgdheid, zoowel over den voortgang der revolutie als over dien der karlistische partij, en was het ministerie bedacht om met de beide koninginnen de hoofdstad te verlaten, ten einde voor eenen overval van de bende van *Gomez* beveiligd te zijn.

Den 16den had de koningin-regentes, op de voordragt der gezamenlijke ministers, een door den heer *Mendizobal* geprovoceerd besluit genomen, waarbij de goederen van al de Spanjaarden die na den 15den Augustus, dag van de proclamatie der constitutie, de wijk buitenslands genomen hebben, onder sequester worden gesteld, tot tijd en wijle de cortes na hunne bijeenkomst daaromtrent nader zullen beschikken. Men beschouwde dien maatregel als een beginsel van revolutionnaire wetgeving tegen de uitgewekenen gerigt, en als een waarborg dien de heer *Mendizabal* voor de opregtheid zijner beginselen aan de revolutionnaire klubs had willen geven.

Volgens de laatste berigten uit Valencia waren eenige duizenden karlisten rondom de muren dier stad vereenigd.

Te Grenada zouden zeer ernstige onlusten uitgebarsten zijn. De bevolking, in twee partijen verdeeld, stond dreigend tegen elkander over en hoorde men er niet dan de kreeten dan *de dood aan Quiroga, de dood aan Bazo!* Het Madridsch gouvernement scheen aangaande het gebeurde nog niet genoegzaam onderrigt.

— De beurs van heden (24 *September*) is nog zeer geschokt en steeds dalende geweest; men vreesde voor zware rampen bij de likwidatie tegen het eind der maand: De 5 pCt. waren genoteerd 104; 3 pCt. 77,25; Sp. Ardoin 19; Passieve 5⅛.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 27sten September.

Gisteren heeft te 's Hage de plegtige doop plaats gehad van den prins, zoon van Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden.

Ten half twee ure hebben zich aan het paleis van Z. K. H. Prins *Frederik* vereenigd het korps diplomatique, de ministers van Z. M. den Koning, en andere hooge ambtenaren.

Nadat ten 2 ure Hunne Majesteiten de Koning en de Koningin, benevens de Prinsen en Prinsessen van het Koninklijk Huis, alsmede HH. KK. HH. de Kroonprins en Prins *Albert* van Pruissen aangekomen waren, is de plegtigheid verrigt door den Hofprediker *I. J. Dermout*. Ook de Hofprediker *D. Delprat* was daarbij tegenwoordig.

Z. K. H. de jonge Prins heeft de namen ontvangen van WILLEM, FREDERIK, NICOLAAS, ALBERT.

— Naar men verneemt zal de voorgenomen reize van Z. K. H. Prins *Hendrik*, derde zoon van Z. K. H. den Prins *van Oranje*, naar Oost-Indie binnen kort voortgang hebben. Tegen den 10den der volgende maand zullen de vier schepen, welke deze reis zullen medemaken, zeilree moeten liggen. Z. K. H. zal de reis op het fregat *Bellona* doen, op welken bodem zich ook de kommandant van het smaldeel bevinden zal.

— Z. K. H. de grootvorst *Michael* wordt thans in den loop der volgende maand hier te lande verwacht.

— Tot 2de luitenants der infanterie bij het Oost-Indisch leger zijn benoemd, de gewezen luitenants van de mobiele schutterijen *S. Alma* en *D. B. J. Bronkhorst*.

— De vrees dat het elfjarig zoontje van *J. Duport*, bij den brand te Amsterdam, in den nacht tusschen den 21 en 22sten dezer, zou zijn omgekomen, is maar al te zeer bevestigd, daar het lijkjen van dat kind, den volgenden middag, tusschen de puinhoopen is gevonden.

— In den morgen van den 20sten dezer is te Workum een huis aan den zoogenaamden Oudeweg geheel door brand vernield, waardoor de welgestelde en hoogbejaarde bewoners, *Heere Pieters Hoeksma* en zijne huisvrouw, na hun leven ter naauwernood gered te hebben, van al hunne bezittingen zijn beroofd geworden.

De londensche berigten tot den 25sten behelzen weinig belangrijks. De voorstanders der hervorming voedden groote verwach-

tingen van eenen openbaren maaltijd, die eerstdaags door hunne vrienden te Liverpool zou gegeven worden en tot bijwoning waarvan de ministers *Melbourne* en *Russell* waren uitgenoodigd. De binnenlandsche politiek levert in Engeland thans weinig bijzonders op; alleen ergert men zich over den hatelijken toon die in de dagbladen der twistende partijen doorstraalt en dikwijls tot straattaal overslaat.

— Ter Londensche beurs van den 25sten waren genoteerd: 3 pCt. gecons. 88⅞; Ned. 2½ pCt. 50½; 5 pCt. 99¼; Spanje 23⅝; Portugal 53½; Brazilie 78½.

Er zijn te Londen brieven uit Athene, tot den 27sten der vorige maand, ontvangen. Men kende er toen het besluit der Britsche Regering omtrent den derden termijn der grieksche leening en het openbaar crediet had zich daardoor eenigermate hersteld. De engelsche fransche en amerikaansche eskaders waren verder gezeild. Het schip waarop zich de prins *de Joinville*, zoon van den Koning der Franschen, bevond, lag bij Hydra; de Prins zou denkelijk zijn bezoek in genoemde hoofdstad uitstellen tot de terugkomst van Koning *Otto*, die, van zijne Gemalin vergezeld, aldaar in October verwacht werd.

Verscheidene rijke familien uit Triest en Odessa hadden zich onlangs te Athene gevestigd en men verwachtte er nog meerdere uit andere Europesche steden.

— Volgens officiële opgave, door de engelsche consuls in Rusland aan het ministerie van buitenlandsche zaken gezonden, heeft het bedrag der naar Groot-Brittanje uitgevoerde koopwaren, van 1831 tot 1835 ingesloten, uit de haven van St. Petersburg alleen ruim dertien millioen twee maal honderd zeven duizend, uit die van Archangel twee millioen en bijna honderd zeven en vijftig duizend en uit die van Onega twintig duizend twee honderd en vijftig ponden sterling bedragen.

— Het engelsch parlement heeft gedurende deszelfs laatste zitting onderscheidene bills aangenomen voor het aanleggen van een aantal nieuwe spoorwegen, welker gezamenlijke lengte op niet minder dan 1000 mijlen wordt geschat. Tot het aanleggen dier wegen, die binnen een viertal jaren moeten voltooid zijn, berekent men dat omtrent 290,000 tonnen ijzer zullen benoodigd zijn. De ijzeren spoorwegen in de Vereenigde Staten, aan welker daarstelling wordt gearbeid of die men voornemens is aan te leggen, zullen gezamenlijk eene lengte van over de 3000 mijlen; te zullen bedragen, waarvoor bij het leggen van een dubbel spoor 750,000 tonnen ijzer worden vereischt.

— Het Spaansche gouvernement heeft voor eenigen tijd decoratien toegekend aan het Britsche legioen wegens het gevecht van 5 Mei nabij St. Sebastiaan. Dezelve zijn te Londen vervaardigd en thans naar derzelver bestemmingsplaats afgezonden. De medaille heeft de grootte van de Waterloo-medaille, aan de eene zijde een Maltheser-kruis in relief met de woorden: *St. Sebastiaan, 5 Mei*, omgeven door een lauwertak; aan de keerzijde ziet men den Britschen Leeuw, omgeven door het Gulden-Vlies met de woorden: *España agradecida*. Het lint is blaauw met een gelen rand.

— Een berigt uit Mexico zegt, dat de mijnen daar te lande tegenwoordig jaarlijks 27,000,000 dollars opleveren, waarvan 17,000,000 worden gemunt, 3,000,000 aan staven uitgevoerd, 2,000,000 tot binnenlandsch gebruik gebezigd en het overige heimelijk wordt uitgevoerd, ten einde de daarop gelegde regten te ontduiken. Het Mexikaansche gouvernement heeft onlangs aan partikulieren eene zilvermijn verpacht, welke jaarlijks reeds 3,000,000 dollars oplevert. In Saridra is eene rijke goudader ontdekt, niet dieper dan een paar ellen onder het gebergte loopende. — Volgens de laatste volkstelling heeft de staat thans tien millioen inwoners, waarvan 200,000 in de hoofdstad. De nijverheid ontwikkelt zich sterk. Tusschen Mexico en Vera-Cruz wordt een ijzeren spoorweg aangelegd. De aanbouw van katoen, indigo, koffij en suiker is reeds toereikend voor de binnenlandsche behoefte.

— In het te Morbam verschijnende *Penning Magazijn* vindt men eene afbeelding en beschrijving van het verbazende groote kanon, hetwelk in het arsenaal aldaar als een reus onder de dwergen staat. Op dit geschut leest men het volgende gegoten opschrift: » Op hoog bevel van den regtgeloovigen, verheven Czaar *Feodor Iwannowitsch*, Keizer en zelfheerscher van alle Russen, als ook van hare Majesteit de verhevene Czaarin en grootvorstin *Irine*, werd dit kanon in de residentiestad Moskau, in het jaar 1586 der wereld, in het derde jaar hunner regering gegoten." Dit geschut weegt 96,000 pond en de kogel 4800 pond. In het vorige jaar plaatste men dit kanon op een evenredig affuit, met brons versierd. Nevens hetzelve staat een kleiner, overigens geheel aan het ander gelijkend kanon, hetwelk de Czaar *Alexei Michailowitsch* deed gieten; dit stuk weegt 32,760 pond en de kogel 2640 pond. Twee aldaar geplaatste mortieren, die gegoten zijn onder de regering der Czaarin *Iwanna Iwannowna*, en 20,000 pond wegen, hebben de gedaante eener opene vaas; de daartoe behoorende bom weegt 2600 pond.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 24sten September.

Een tweede bulletin wegens den toestand des Keizers van Rusland, den 14den dezer te St. Petersburg bekend gemaakt, en van den 8sten September des avonds te Tschembar gedagteekend, luidt aldus:

» Z. M. de Keizer heeft zich den afgeloopen nacht en den geheelen dag wel bevonden. Er is geene koorts; de pijn en de zwelling aan het beschadigde deel is gering, en over het geheel is de gezondheids-toestand van Z. M. zeer bevredigend."

Volgens bezondere berigten uit Berlijn zoude de luitenant-generaal *von Benckendorff*, adjudant-generaal des Keizers, zich bij het omvallen van het rijtuig, waarin hij met Z. M. gezeten was, zoodanig bezeerd hebben, dat er voor zijn leven gevreesd werd.

— Alhier is aangekomen lord *Russell*, britsch gezant aan het hof van Berlijn.

— Heden verliest onze stad het detachement oostenrijksche dragonders van het regiment graaf *Fiquelmont*, om door eene afdeeling pruissische dragonders vervangen te worden. Hetzelve heeft sedert de maand april 1833, tijdens den aanslag alstoen hier beproefd, in deze stad garnizoen gehouden en had zich de algemeene achting verworven.

— Te Mainz heeft den 16den dezer, ten gevolge der beslotene vermindering van het garnizoen dier bondsvesting, een deel der oostenrijksche troepen, omtrent 2000 in getal, die stad verlaten; een dergelijk aantal zal in de maand october van daar vertrekken. Het afscheid dier manschappen was zeer treffend; vele hunner hadden een lange reeks van jaren, sommigen van 1814 af, te Mainz garnizoen gehouden en er velerhande betrekkingen aangeknoopt.

— Z. M. de Keizer van Oostenrijk heeft, den 17den dezer te Praag, bij een eigenhandig schrijven aan den president van den hofkrijgsraad, graaf *von Hardegg*, een aantal bevorderingen onder het hooge personeel van het leger gedaan. Tot veldmaarschalken namelijk zijn verheven des Keizers neef en oom, de generaals der kavallerie, aartshertogen *Ferdinand* en *Johann*, de kommanderende generaal in het Lombardijsch-Venetiaansch Koningrijk, graaf *Radetzkij*; de graaf von *Hardegg* zelf werd met de orde van het Gulden Vlies begunstigd; de veldtuigmeester vrijheer *von Geppert*, de luitenant-veldmaarschalken, baron *Trapp* en vorst *Bentheim*, werden tot geheime raden van den krijgsraad benoemd.

— Uit Bern schrijft men, dat de in Switserland residerende Russische gezant aan den president van het vorortstaand kanton eene depêche medegedeeld heeft, waarin het Petersburger kabinet te kennen geeft, dat het de toetreding van deszelfs gezant tot de stappen van Frankrijk tegen de staatkundige uitgewekenen goedkeurt en het daarop door den Duitschen bondsdag genomen besluit voor zoo ver dat uitgevoerd worde, voor voldoende houdt.

Graanmarkt te Amsterdam.

MAANDAG, den 26sten September.

TARWE. — Met goeden handel ter speculatie en consumptie: 127 ℔ Bonte Poolsche *f* 232; - 124 Bonte dito *f* 215; - 124 O. Koningsberger *f* 205; - 133 puike Wismar *f* 230; - 128, 129 Rostocker *f* 216, 215; - 126 Rhijn *f* 200; - 127 Zeeuwsche *f* 200; - 129 oude dito *f* 222; - 128 Silesische *f* 220; - Voorts in Entrepot 128, 130 W. B. Memel *f* 190; - 123 geringe rood bonte dito *f* 155.

ROGGE. — Bij vorige prijzen: 122, 126 ℔ Drentsche *f* 155, 162; - 124 Wismar *f* 163; - 122 Pruissische *f* 160; - 121 O. Drentsche *f* 150; - 115 O. Pr. aan de Zaan *f* 146.

GARST. — Niet aan.

HAVER. — Aangenaam met goeden handel: 83 ℔ Fijne *f* 91, 94, 95; - 76, 77, 78 Voer *f* 74, 76, 78; - 76 dito *f* 76, 78; - 84 Deens. *f* 84; - 79, 80 Voer *f* 80.

BOEKWEIT. — Prijshoudend: 113, 118 ℔ Klein Brabandsche *f* 135, 132 zeilende; - 119 Amersfoortsche *f* 150

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren, (26 September) waren genoteerd: Werkel. Schuld 2½ pCt. 53⅞; dito 5 pCt. 97½; Kansbill. 20⅞; Amort. Synd. 3½ pCt. 85; dito 3½ pCt. 74, 73½; Handelm. 175, 172; Ardoin 35¾, 36; 21½, 20¾; dito onbep. st. 20½; Pass. 7½; Metall. 97, 96½; Rusb. 63, 62¾; Columb. 18¼, ⅛.

*** Getrouwd:

L. H. S. VAN DAM,
Secretaris te Hoeven,
EN
E. J. ELSEN.

Breda, den 26sten September 1836.

Uit de Hand te Koop:

Eene REUKEN-KAGCHEL, *geheel nieuw*, Brusselsch maaksel; te bevragen in de Kraanstraat wijk D. N°. 373.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.